

drig faae dem solgt. Da Ministeriet fortolker Bevillingerne paa denne Maade, vil det ikke nogenfinde ske, som Forfatteren havde haabet, at de paa Grund af denne Bestemmelse kunde faae deres Stykker fra det kgl. Theater. Dette er umuliggjort ved denne Lov, men end hyderligere har man oven i Kjøbet frataget dem Ret til at sælge Stykkerne. Det er nemlig i det kgl. Theaters Regulativ af 1856 § 6 bestemt: „Efter at et Stykke er antaget, har Forfatteren ikke Ret til at lade det opføre paa noget andet offentlig Theater i Hovedstaden.“ Det er altsaa gaaet som Fod i Høse. Efter § 18 skulde Forfatterne, først have Ret til at sælge Stykkerne, efter at man har givet dem denne Ret, maa de andre ikke købe dem, og nu fratager man dem ogsaa Ret til at sælge dem. Det var nemlig bestemt i Regulativet, at det kgl. Theater har udelukkende Eiendomsret over et Stykke, naar det en Gang var opført eller blot antaget paa det kgl. Theater. Dermed svandt altsaa det sidste Haab, som Forfatterene havde at støtte sig til, han var stillet ligesom Kjøbmændene i Middealderen, der vare plyndrede af Røverridderne. De private Theatre kunne paa ingen Maade opponere mod Ministeriet, de have ingen Recours til Domstolene, og de have ingen Afgang til Rettergange. Vilde de forsøge at sætte sig imod Ministeriets Bestemmelser, risikere de at faae deres Bevillinger kasserede. Saaledes er altsaa Forfatteren materielt stillet, han er nødt til at sælge sit Stykke til det kgl. Theater, som betaler ham de første 25 Gange Stykket opføres, og ikke mere. Det er i og for sig for det Første en Præmie for de Stykker der ikke gjøre Lykke, maaste paa en Snes Gange eller saa, medens de Stykker, der ere gaaede mange Gange og gjort stor Lykke gives der en forholdsvis ringe Betaling for. Som Exempel paa dette skal jeg anføre Heibergs „Elverhøi“, der siden sin første Opførelse i 1828 er gaaet over 200 Gange. For dette Stykke fik Heiberg i sin Tid 1,600 Kr. Det kgl. Theater har sikkert havt lige saa mange Tusinder i Indtægt, som det Antal Gange Stykket er opført, og man kan da ikke sige, at 1,600 Kr. er nogen kongelig Betaling. „Gjenboerne“ har sikkert ikke indbragt Hoftrup mere end 1,600 Kr. Stykket er gaaet mere end 100 Gang og har givet Theatret en meget stor Indtægt. Man maa da altsaa sige, at danske Forfattere faae en overmaade slet Betaling, og at man til Stæde for dem driver det kgl. Theater paa den Maade, som man gjør. Hvis man her i Folkethinget ofte har klaget over, at man havde saa mange Forfattere paa Finants-

loven, saa vil jeg gjøre opmærksom paa, at en af Grundene hertil er den, at man berøver de dramatiske Forfattere deres Indtægter paa den Maade, som jeg har fremstillet. Hvad Hoftrup i dette Dieblit faar paa Finantsloven, har han stjælet Staten mange Gange ved den Betaling, han har faaet for sine ældre Stykker. Mig forekommer det, det vilde være rimeligt, om man fik Betaling for hver Gang, et Stykke gik. Nu er det ganske sikkert, at naar et Stykke gjør eksempeløs Lykke, faar man Mere derfor end i gamle Dage, men saa indbringer saadan et Stykke ogsaa Mere. Andre Stæder, i andre Lande, faar Forfatteren visse Procenter ved hver Opførelse, saaledes paa „Théâtre français“ 15 pCt. af hver Opførelses Bruttoindtægt; og dog er Forholdet gunstigere for Forfatterne i Frankrig, hvor et Stykke i een Sæson kan opføres ligesaa mange Gange, som det her kan opføres i 50 Aar, og hvor man Aften efter Aften spiller samme Stykke, medens man her i Kjøbenhavn af Hensyn til Abonnementet, hvorpaa jo det kgl. Theater er baseret, er nødt til at sørge for Afveksling i Répertoiret, saa at et Stykke kun opføres et begrændset Antal Gange, indtil 25 Gange i en Sæson. Det var nu Forfatterens materielle Stilling. Ikke synderlig gunstigere er han, aandelig talt, stillet, idet Theatret har hans Stykke, og han kan ikke faae det bort derfra, det ligger i Gravkammeret og kan ikke komme op til Solen og Lyset igjen. Jeg kommer nu til § 19 i samme Lov, der synes mig meget indgribende i disse Forhold, og paa dette Punkt maa man da endelig engang se at komme til en Forandring. Denne § 19 bestemmer nemlig: „Den efter det Forestaaende Forfatteren tilkommende Ret tilfalder efter hans Død den, til hvem han ved Kontrakt har overdraget samme, og, forsaavidt dette ikke har været Tilfældet, den, til hvem han har testamenteret samme, eller i Mangel deraf hans Egtfælle og efter hende hans Vidsarvinger, eller, hvis ei heller saadanne findes, hans Forældre og Sødskenne i Overensstemmelse med Arvelovene. 30 Aar efter Forfatterens Død kunne hans efterladte dramatiske Værker eller Kompositioner opføres af Enhver, som forøvrigt er berettiget til at give offentlige Forestillinger af den paagjældende Art; hvilket ogsaa skal gjælde i Forhold til det kgl. Theater, uanset at det i Bevillingen til Stuepils Opførelse er forment at opføre noget til det kgl. Theaters Répertoire henhørende Værk“. Det synes altsaa, at først naar 30 Aar ere gaaede efter Forfatterens Død, skal Enhver kunne spille hans Stykker. I 30 Aar have altsaa hans Enke og Arvin-